+ در پرونده ویژه «چاردیواری» بخوانید

«ایدز»؛ باورهای غلط، مواجهه درست

در گفت‌وگو با رئیس سازمان بسیج سازندگی تشریح شد

بسیج علیه حاشیه‌نشینی

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

WWW.JAMEJAMDAILY.IR

دوشنبه ۵ آذر ۱۳۹۷ | ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال نوزدهم - شماره ۵۲۵۷ | استان تهران و البرز ۱۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۵۰۰ تومان | Monday - 2018 NOV 26

۱۸

رهبر انقلاب خطاب به حکام برخی کشورهای اسلامی:

به ولایت اسلام برگردید
ولایت آمریکا فایده ندارد

۱و۲

جام جم جزئیاتی از مافیای کنسرت‌های موسیقی را بررسی کرده است

این شما و این «سلطان کنسرت»

۹

نگاهی به گزارش مرکز آمار درباره شاخص تورم آبان و رکورددار این فهرست

میوه صدرنشین تورم

بررسی جداول آماری مرکز آمار در آبان‌ماه نشان می‌دهد در میان کالاهای اساسی، میوه‌جات با ۷۸ درصد بیشترین تورم را تجربه کرده‌اند. براساس گزارش مرکز آمار، در یك سال اخیر (منتهی به آبان ۱۳۹۷) گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها ۴۸ درصد تورم را تجربه کرده است. در این گروه کالایی، میوه و خشکبار با ۷۸ درصد بیشترین تورم را تجربه کرده است و بعد از آن ماهی با ۶۳ درصد، چای و نوشیدنی‌ها با ۵۷ درصد و گوشت قرمز با ۵۰ درصد قرار دارند.

۳

عکس: جاوش همواندی | جام جم

خندانندهها به «آخر خط» رسیدند!

گزارش جام جم از پشت صحنه ضبط مجموعه‌ای تلویزیونی با حضور خندانندهشوهای برتر

۶

جام جم در گفت‌وگو با حاضران جلسه بررسی می‌کند

در جلسه فعالان مجازی با وزیر چه گذشت؟

۷

بیشتر بخوانید

آخرین جزئیات از زلزله ۶/۴ ریشتری در کرمانشاه

۱۹

بسترسازی برای تولید تومورهای مصنوعی سرطانی با پرینتر ۳ بعدی

ابتکار محققان ایرانی در مطالعه سرطان

۱۵

تظاهرات شبانه در پاریس ده‌ها کشته و صدها زخمی بر جا گذاشته است

شانزه‌لیزه در آتش و دود

۸

گزارشی از جمع «نیکوتینی‌های فرانام» که به دودجات نه گفته‌اند

ممنون قربان نمی‌کشم!

۱۳

گفت‌وگو با امیرعلی جوادیان عکاس حماسه دفاع مقدس

با روحیه بسیجی می‌توان ایران را آباد کرد

۲۰

یادداشت

افول غرب در شرق

جواد منصوری

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

قدرت‌های بزرگ در طول تاریخ معمولا دو پایه اصلی برای سلطه خود بر مردم دارند و تا زمانی که این دو استوانه بر پاست طبیعتا آنها می‌توانند بر سلطه خود ادامه دهند. به همین دلیل است که قدرت‌های بزرگ در طول حاکمیت و سلطه خود تمامی سرمایه‌هایشان را برای حفظ این دو ستون هزینه می‌کنند تا متزلزل نشوند.

اولین ستون قدرت آنها مالی است و با این ابزار سعی می‌کنند دولت‌هایی که برای آنها کارایی دارند یا مخالف سلطه آنها هستند تطمیع یا مرعوب کنند. آنها این سیاست را به صورت جدی ادامه می‌دهند.

ستون دومی که برای این نظام‌ها بسیار اهمیت دارد، جهل مردم است و تا زمانی که مردم ضعیف و جاهل هستند و قادر به درك و شناخت ماهیت و اهداف دشمن نیستند، براحتی در دام قدرت‌های بزرگ و سلطه‌گر قرار می‌گیرند. امروز نظام سلطه برای تقویت این پایه از امپراتوری رسانه استفاده کرده و با سرمایه‌گذاری‌های سنگین روی قدرت تبلیغاتی خود، تلاش می‌کند افکار عمومی را فریب داده و تسخیر کند. این روند از نظر آنها باید به‌گونه‌ای ادامه پیدا کند که اراده مردم دنیا تحت نظر آنها شکل گیرد و از شکل‌گیری اراده مستقل مردم جلوگیری شود.

در این زمینه دولت آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم با توجه به تجربه دولت‌های استعماری پیش از خود طبیعتا توانست پیشرفت‌های بزرگی را در سطح جهانی به دست آورد و عملا این تصور پیش آمد که امکان شکست و مقابله با سلطه آمریکا و افشا شدن ماهیت این حکومت وجود ندارد، اما انقلاب اسلامی این سد را شکست. آرمان‌های انقلاب اسلامی بتدریج باعث شد ذهنیت چند دهه گذشته درباره آمریکا و قدرت افسانه‌ای آن ترك بردارد و شکسته شود و به‌همین دلیل ما شاهدیم حدود دو دهه مقاومت مردمی در برابر سلطه آمریکا در سطوح بین‌المللی و منطقه‌ای رخ داده است.

دلیل دشمنی آمریکا با ایران هم همین مقاومت است و این کشور سعی می‌کند از هر وسیله برای مقابله با ایران استفاده کند، اما هر چقدر این دشمنی ادامه پیدا می‌کند آمریکایی‌ها و اسرائیلی‌ها که در پیوند استراتژیك با یکدیگر هستند، رسواتر و ناکام‌تر می‌شوند. شکل‌گیری مقاومت علیه آمریکا و اسرائیل بویژه در منطقه روز به روز به تضعیف تدریجی و افول قدرت تبلیغاتی و توان مالی و نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی منجر خواهد شد.

نیم‌نگاهی به روابط یك قرن اخیر عربستان و آمریکا انداخته‌ایم

اول خدا، بعد آمریکا!

محمدصادق علیزاده

روزنامه‌نگار

اف-۱۵ سعودی جنگنده ایرانی را تا خروج از حریم هوایی عربستان همراهی می‌کرد. لحظات آخر و خروج از آسمان عربستان بود که خلبان ایرانی سکوت را شکست و به حرف آمد: «ان شاءا... روزی برسه که بال در بال هم اسرائیل را بزنیم!» واکنش خلبان سعودی سکوت بود و نگاهی تند و حرکتی شدید و دور شدن از فانتوم ایرانی. خلبان ایرانی از میان آب‌های خلیج فارس به سمت بوشهر بازگشت تا خلبان سعودی هم به سمت پایگاهش درون خاك عربستان برود. شاید اوایل دهه ۶۰ و زمانی که کاپیتان ایرانی از درون کابین فانتومش برای همتای سعودی‌اش آرزوی حمله به اسرائیل را می‌کرد تصورش را نمی‌کرد که بعد از سه دهه آرزویش در مقام یك رویا باقی خواهد ماند. زدن اسرائیل که بماند، حتی حمایت نیم‌بند از جریان‌ها و گروه‌های ضداسرائیلی و ضداستکباری هم در سیاست سعودی‌ها جایی نخواهد داشت و یکی از دو قطب اصلی کشورهای اسلامی، نه سنگ جهان اسلام بلکه منافع غرب را به سینه خواهد کوبید و در همه این سال‌ها هم حمایت همه‌جانبه ایالات متحده را پشت خودشان خواهند داشت؛ حتی زمانی که در خرداد ۱۳۶۳ یکی از اف-۴های ایرانی با آتش جنگنده سعودی در خلیج فارس سرنگون شد و بعدها شایع شد که این عملیات با هدایت معلم خلبان آمریکایی انجام شده باشد.

اول خدا، بعد اشما

ملك فیصل و نیکسون

روابط پادشاهی سعودی و ایالات متحده در یك قرن اخیر چیزی ورای ارتباطات متقابل سیاسی و نظامی بین دو کشوری است که منافع مشترك دارند. ملك فیصل سومین پادشاه سعودی که تقریبا معاصر با محمدرضا پهلوی، سلطنت را در دست داشت زمانی با تمجید از آمریکایی‌ها گفته بود: «ما بعد از خداوند به ایالات متحده اتکا داریم!» با همه کش و قوس‌ها و تغییر شخص اول مملکت در عربستان سعودی، هرچند روابط ویژه این کشور با ایالات متحده با فراز و فرودهایی همراه بوده و اختلافاتی را هم به خود دیده است، اما هیچ‌گاه روابط استراتژیك طرفین به سطح یك رابطه عادی تنزل پیدا نکرده است؛ حتی زمانی که عربستان در اعتراض به حمایت آمریکا از تشکیل اسرائیل، تهدید به کاهش تولید و عرضه نفت کرد.

به روایت رابرت لیستی، روزنامه‌نگار انگلیسی، رابطه آل‌سعود با آمریکایی‌ها هرچند رابطه‌ای مبتنی بر پول بوده اما در ادامه، بعد عاطفی و شخصی هم برای سعودی‌ها پیدا می‌کند. ۸۵ سال قبل زمانی که کفگیر اوضاع اقتصادی عبدالعزیز آل‌سعود (اولین پادشاه و بنیانگذار نظام سلطنتی آل‌سعود در عربستان) به ته‌دیگ خورده بود، سروکله یك شرکت آمریکایی در عربستان پیدا شد. مسؤولان شرکت سوکال کالیفرنیا، مشغول بو کشیدن غرب آسیا برای اکتشاف نفت بودند که پایشان به عربستان باز شد. انگلیسی‌ها میخشان را در حوزه‌های نفتی عراق و ایران کوبیده بودند و به همین دلیل نمی‌شد آن سمت رفت. مانده بود سرزمین حجاز.

این یانکی‌های مهربان

اوضاع نامناسب اقتصادی ملك‌عبدالعزیز از یك طرف و اشتهای شرکت آمریکایی از سوی دیگر باعث شد اولین امتیاز اکتشاف نفت به این شرکت واگذار شود. حتی به مخیله کسی خطور هم نمی‌کرد که این شرکت کالیفرنیایی پنج سال بعد یکی از بزرگ‌ترین سفره‌های زیرزمینی نفتی جهان را در سرزمین تحت پادشاهی ملك‌عبدالعزیز کشف کند و حالا در سال ۲۰۱۸ میلادی به یکی از غول‌های نفتی جهان تبدیل شود. اینگونه بود که دلارهای نفتی آمریکایی کمك‌حال بنیانگذار آل‌سعود شد که کسادی بازار حج، بدجور کشورش را به سمت احتضار رانده بود. اما این تمام ماجرا نبود.

عبدالعزیز و روزولت

ملك‌عبدالعزیز از مدت‌ها پیش از باز شدن پای آمریکایی‌ها به سفره نفت حجاز هم نگاه مثبتی به آنها داشت. میسیونرهای مذهبی آمریکایی که در قالب پزشکان و پرستاران در بحرین اقامت داشتند هر از چندی راهی شبه‌جزیره می‌شدند و اعراب حجاز را درمان می‌کردند. پدر پادشاه یکی از همین کسانی بود که توسط این تیم مورد عمل جراحی هم قرار گرفته بود. به همین جهت عقبه ذهنی ملك عبدالعزیز سعودی نسبت به آمریکایی‌ها مثبت بود. او در همان سال امضای قرارداد اکتشاف نفت به هیات آمریکایی گفته بود: «شما با بقیه فرق دارید!»

گذر از تك‌همسری کاتولیك به چندهمسری سعودی

سعودی‌ها در همه ۷۰-۶۰ سال گذشته بر مبنای چنین رابطه‌ای با آمریکایی‌ها حشرونشر داشته‌اند. رابطه‌ای که تحلیلگران سیاسی آن را به یك ازدواج تشبیه کرده‌اند که زوجین نفع متقابل از یکدیگر می‌برند. هرچند به تعبیر مسؤولان سعودی این رابطه در سال‌های اخیر از یک ازدواج کاتولیك‌گونه تك‌همسری به یك ازدواج سعودی نزدیك شده که چند همسری را مجاز می‌داند. (از دید سعودی‌ها، آنها در جایگاه زوج قرار گرفته و طرف مقابل‌شان در جایگاه زوجه است) نزدیك شدن سعودی‌ها به روسیه، چین و اروپا و خروج از رابطه تك‌همسری با آمریکا را باید در تغییر این شکل ازدواج و میل سعودی‌ها به چند همسری در روابط بین‌الملل ارزیابی کرد. هرچند در میان این همسران، آمریکایی‌ها باز هم نقش ویژه‌ای دارند؛ چراکه اولین مغازله‌های سعودی‌ها از یکصد سال قبل با آنها بوده است.

ارتش صلیبی‌ها در حجاز

حمله صدام به کویت و استفاده ارتش ایالات متحده از خاك عربستان و استقرار رسمی نیرو و ناوگان نظامی در این کشور میخ رابطه طرفین را محکم‌تر کرد. آل‌سعود در تنگنای بدی گیر کرده بود. جو عمومی داخل عربستان، باز شدن پای ارتش صلیبی‌ها (آمریکا) به سرزمین حجاز را نمی‌پسندید بویژه که این موضوع برای نبرد با یك ارتش عربی دیگر (صدام) بود اما رابطه آل‌سعود و ایالات متحده چیزی نبود که با این حساسیت‌ها دچار تلاطم شود. فتوای علمای جامعه وهابی عربستان که عموما نقش کاتالیزور سیاست‌های آل‌سعود و تطبیق آنها با مسائل دنیای مدرن را بر عهده داشته است این مشکل را هم با فتوای جدید حل کرد.

همه علیه ایران

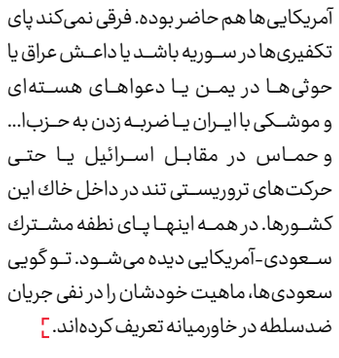

بن سلمان و ترامپ

حالا دو جناح تندروی آمریکایی - سعودی به‌هم رسیده‌اند. جمهوریخواهان جنگ‌طلب در ایالات متحده (دونالد ترامپ) و جناح تندروی آل‌سعود در شبه‌جزیره عربستان (پادشاه ملك‌سلمان و ولیعهدش بن‌سلمان). وجه مشترك هر دو هم هوا کردن چهارشاخ در جهت منافع غربی-اسرائیلی در خاورمیانه و فشار بر بدنه جهان اسلام. همین هم هست که هر جا پای جریان ضدصهیونیستی در میان بوده، دلارهای نفتی سعودی و حمایت سیاسی - نظامی آمریکایی‌ها هم حاضر بوده. فرقی نمی‌کند پای تکفیری‌ها در سوریه باشد یا داعش عراق یا حوثی‌ها در یمن یا دعواهای هسته‌ای و موشکی با ایران یا ضربه زدن به حزب‌ا... و حماس در مقابل اسرائیل یا حتی حرکت‌های تروریستی تند در داخل خاك این کشورها. در همه اینها پای نفطه مشترك سعودی-آمریکایی دیده می‌شود. تو گویی سعودی‌ها، ماهیت خودشان را در نفی جریان ضدسلطه در خاورمیانه تعریف کرده‌اند.

CERTINA
SWISS WATCHES SINCE 1888
DS
رجوع به صفحه ۲